

Nr 482.

Av herr Hage, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 221, med förslag till förordning om särskild skatt å vissa lotterivinster m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition, nr 213, refereras på sid. 219, hurusom den s. k. skatteberedningen framfört vissa synpunkter för motiverande av den skatt å vissa lotterivinster, som av Kungl. Maj:t föreslås skola utgå enligt de närmare grunder, som framläggas i proposition nr 221.

I nämnda uttalande heter det bl. a.:

”I själva verket torde kunna göras gällande, att *lotterivinst lämpar sig väl för beskattning i en eller annan form*. Just dess karaktär av ren lyckovinst synes göra, att vinnaren icke känner skatten så hårt, och det skulle troligen för den allmänna föreställningen förefalla oförklarligt om lotterivinst undginge beskattning, under det att intäkter av annan art underkastas en, ofta mycket hård, beskattning”.

Detta uttalande måste vara fullt riktigt. Men, om så är, och om det är riktigt — vilket ej heller kan bestridas — att vinnaren själv i mycket ringa grad presterar något samhällsnyttigt arbete för den vinst, som han erhåller, då kan man ha rätt fråga, huruvida det verkligen kan vara motiverat och stå i god överensstämmelse med den svenska skattelagstiftningens principer i övrigt, att man, som skett i Kungl. Maj:ts förslag, inskränker beskattningen för de *högre* vinsterna till att utgå med endast 10 % å vinstbeloppet, under det att t. ex. beskattning av arv och gåva i vissa fall utgår efter ännu högre procentsatser (upp till 20 %).

Man har anledning framställa denna fråga på grund av ett flertal skäl. Ett sådant skäl är, att lotterivinster av här nämnt slag i allmänhet icke skulle, enligt Kungl. Maj:ts förslag, bli på något annat sätt beskattade varken genom kommunal eller statlig skatt utöver genom den beskattning, som i regeringspropositionen föreslagits. Ett annat skäl är, att enligt vår svenska stats- och kommunalbeskattning komma i allmänhet de stora inkomsterna att bli underkastade en *progressiv* beskattning upp till en betydligt högre procent än den här föreslagna. Och härvidlag torde kunna framhållas, att i många fall ha väl de som åtnjutit sistnämnda inkomster, lagt ner något större arbete för inkomstens förväryande än vad som presteras i den vägen av den som ”vinner på lotteri”. Ävenså torde man väl också kunna påstå, att förstnämnda slag av inkomsttagare i något högre grad förvärvat sin inkomst genom verksamhet, som frambringat värden samt skapat arbetstillfällen, under det att den inkomst, som här-

leder sig från en lotterivinst, endast innebär ett överflyttande av penningar från vissa medborgare till andra.

Slutligen må man även kunna erinra därom, att i ett icke ringa antal kommuner i detta land är den samlade skattesumman så hög, att även en medborgare med tämligen måttliga inkomster i en sådan kommun har att bära en procentuellt högre beskattning än 10 % på sin inkomst, vilken i de flesta fall åstadkommits genom ett samhällsgagnande arbete. Vad innebär då regeringens förslag att undandraga vissa lotterivinster från vanlig beskattning? Jo, givetvis, att den vinsttagare, som är bosatt i en dylik kommun, erhåller en betydande fördel genom den föreslagna anordningen med en proportionell skatt utgående med endast 10 % även på de *större* vinstbeloppen.

Samtliga här anförda synpunkter tala, enligt mitt förmenande, för, att den här föreslagna skatten bör vara ej *proportionell* utan *progressiv* samt att *procenten för högre vinstbelopp bör kunna avsevärt höjas exempelvis till 20 % d. v. s. till den högsta procent, som är gällande för skatt å arv eller gåva.*

Av Kungl. Maj:ts proposition, nr 213, framgår också på ett flertal ställen, att man varit inne på tanken att åstadkomma en dylik progressivitet i beskattningen av lotterivinster. Så omnämnes t. ex. att det i den motion av herrar Björnsson och Wigforss, som väcktes vid 1927 års riksdag och som legat till grund för regeringens förslag, lanns ett uttalande därom, att det kunde vara befogat, att, i likhet med vad som skedde vid bestämmandet av skattesatserna för arvsskatt, göra skatteskalen progressiv i förhållande till själva vinstens storlek.

Den s. k. skatteberedningen har emellertid den uppfattningen, att skatten bör vara proportionell men framhåller samtidigt, att om skatten ordnas på detta sätt *kan skatten å högsta vinsten i ett svenskt lotteri komma att bliva lägre än den samlade stats- och kommunalskatten på en vinst å motsvarande belopp i ett utländskt lotteri.*

Slutligen framhålla *fullmäktige i Riksgäldskontoret* att den föreslagna skatten under vissa förutsättningar *kan komma att för de högsta vinsterna medföra en avsevärd lindring i jämförelse med beskattningen enligt nuvarande grunder.*

Vad här anförts talar oförtydligt för, att man borde kunna gå in för någon höjning av skatteprocenten för högre lotterivinster, utan att man därigenom skulle åstadkomma — vilket man givetvis bör försöka undvika — en beskattning, som innebure, att vinsterna i svenska lotteribolag bleve procentuellt högre beskattade än vinster av samma storlek i utländska lotteribolag.

Ytterligare en omständighet, som talar för en dylik något högre procentuell beskattning av vinster i svenska bolag må här kunna anföras. Denna omständighet är, att Kungl. Maj:t föreslagit, att halva beloppet av den här nämnda skatten skall användas till skattetyngda kommuner. Då man vet, att behovet av anslag för detta ändamål är synnerligen stort, kan man även från denna utgångspunkt ha anledning kräva en progressivitet i beskattningen, som kan åstadkomma någon ökning i anslaget till detta synnerligen betydelsefulla ändamål.

Slutligen kan det även ifrågasättas, om ej även någon ökning i skattesummorna kunde erhållas genom att utvidga beskattningen till lotterivinster även av annat slag än det som av Kungl. Maj:t föreslagits, främst vinster vid vadhällning medelst totalisator. Emellertid torde det knappast vara möjligt att i detta hänseende göra några bestämda yrkanden, utan att en närmare utredning av detta särskilda spörsmål först fått ske.

Under hänvisning till vad här anförts och icke minst med hänsyn till önskvärdheten av att statens anslag till skattetyngda kommuner skall kunna ökas samt under uttalande av den förväntan, att utskottet skall närmare utforma den behöfliga lagtexten, hemställes alltså,

att riksdagen måtte på det sättet bifalla Kungl. Maj:ts proposition, nr 221, med förslag till förordning angående särskild skatt å vissa lotterivinster m. m., att riksdagen beslutar, att å vinst i svenskt penninglotteri och å vinst vid vinstdragning på här i riket utfärdade premieobligationer skall, därest vinsten överstiger tjugufem kronor, till staten erläggas en särskild skatt utgörande 10 % av vinstens belopp, dock så att denna procent skall progressivt stiga, på sätt riksdagen närmare i detalj må bestämma, upp till 20 % å beloppet för de högre vinsterna. Av denna skatt skall hälften användas till utjämning av skattetrycket olika kommuner eller andra menigheter emellan,

eller, om detta ej kan bifallas,

*att riksdagen dels måtte godkänna Kungl. Maj:ts förslag i propositionen, nr 221, att gälla under ett år samt dels måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t täcktes — icke minst med hänsyn till behovet av ökade skattemedel för utjämning av skattetrycket olika kommuner eller andra menigheter emellan — efter verkställd utredning för riksdagen framlägga ett nytt förslag till förordning om skatt å lotterivinster, varvid vinster av annat slag än de i Kungl. Maj:ts proposition upptagna även måtte bli underkastade nämnda beskattning, samt utarbetat på den grundprincipen, att den ifrågavarande skatten skall vara *progressiv*, dock så att skatteprocenten icke skall bestämmas till så högt belopp, att vinsterna vid spel å svenskt lotteri bli beskattade med högre belopp än det samlade skattebelopp, som lägges på vinster av motsvarande storlek i utländska lotterier.*

Stockholm den 31 mars 1928.

Ernst Hage.